

Bijlage HAVO
2023

tijdvak 2

economie

Bronnenboekje

Opgave 1 Stoppen met aardgas dwingt tot keuzes

Bron 1 prijsopbouw van gas per kubieke meter (m³) vóór verhoging van de energiebelasting

levering en transport gas	€ 0,452	
energiebelasting	€ 0,346 +	
SUBTOTAAL: tarief exclusief 21% btw		€ 0,798
btw 21% over € 0,798		€ 0,168 +
TOTAAL: tarief inclusief 21% btw		€ 0,966

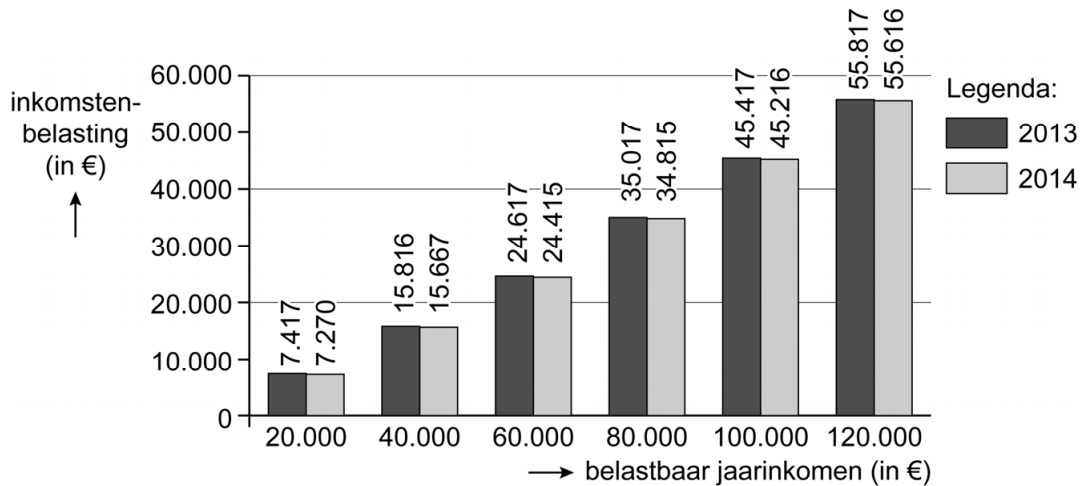
Opgave 3 Heffingskortingen inkomensafhankelijk

Bron 1 heffingskortingen 2013 t/m 2017 (in euro's)

hoogte algemene heffingskorting					
belastbaar inkomen	2013	2014	2015	2016	2017
20.000	2.011	2.093	2.211	2.267	2.263
40.000	2.011	1.693	1.791	1.665	1.670
60.000	2.011	1.362	1.371	1.055	1.055
80.000	2.011	1.362	951	445	445
100.000	2.011	1.362	531	0	0
120.000	2.011	1.362	111	0	0

hoogte arbeidskorting					
belastbaar inkomen	2013	2014	2015	2016	2017
20.000	1.723	2.097	2.228	2.501	2.674
40.000	1.723	2.097	2.228	2.501	2.674
60.000	933	1.325	1.484	1.775	1.966
80.000	550	525	684	975	1.166
100.000	550	367	184	175	366
120.000	550	367	184	0	0

Bron 2 inkomstenbelasting in 2013 en in 2014¹⁾ voordat de heffingskortingen zijn toegepast

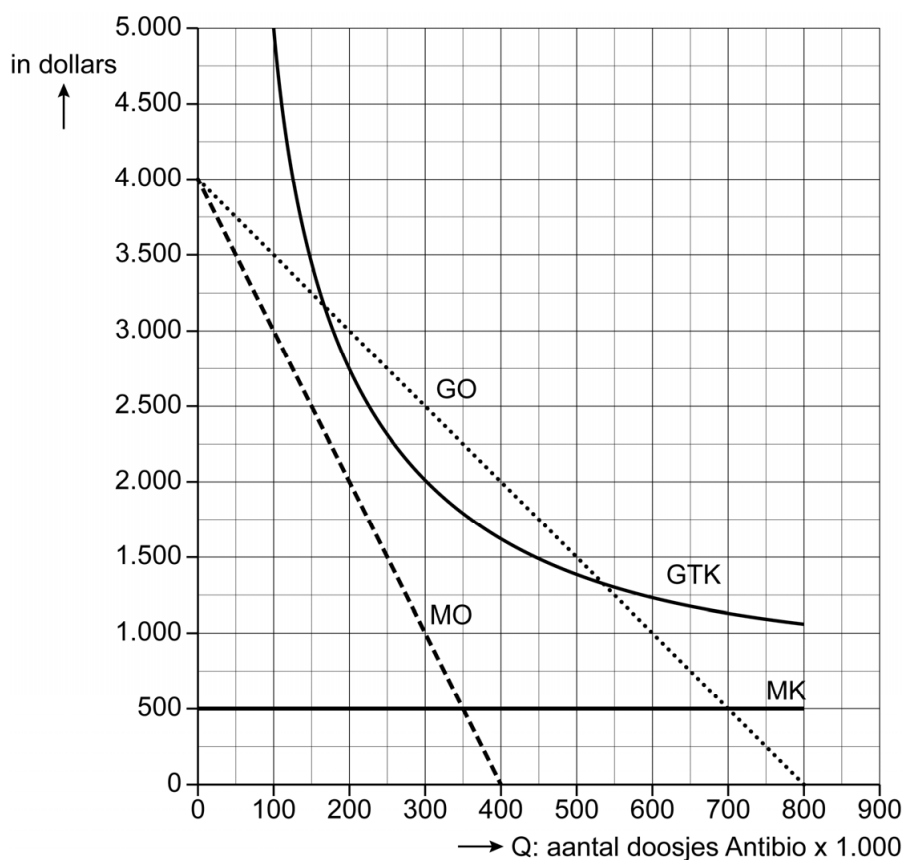
noot 1 bij zes belastbare inkomens

Bron 3 jaarlijkse verandering overheidsinkomsten als gevolg van aanpassing heffingskortingen (x miljoen euro)

maatregel	verandering overheidsinkomsten ten opzichte van het vorige jaar			
	2014	2015	2016	2017
verhoging arbeidskorting	-2.281	-2.941	-4.357	-5.162
afbouw arbeidskorting hoogste inkomensgroepen	159	266	343	363
verhoging algemene heffingskorting	-1.749	-2.805	-2.969	-2.481
afbouw algemene heffingskorting hoogste inkomensgroepen	2.083	2.558	3.609	3.601

Opgave 4 De prijs van medicijnen

Bron 1 opbrengsten en kosten van Antibio

GO = gemiddelde opbrengst (prijsafzetlijn)

MO = marginale opbrengst

GTK = gemiddelde totale kosten

MK = marginale kosten

Opgave 5 Verzekerd van data

Bron 1 pay-offmatrix resultaatverandering door gelijktijdig hackincident bij bedrijf ABC en XYZ (in miljoenen euro's)

		XYZ	
		wel losgeld betalen	geen losgeld betalen
ABC	wel losgeld betalen	-5 ; -4	-2 ; -5
	geen losgeld betalen	-6 ; -2	-4 ; -3